

KURJER WARSZAWSKI.

D. 1. Sierpnia. — Rok 1844.
Czwartek.

№ 203.

Jutro, N. MARJA Anielska.

Jutro w święto N. MARJI Anielskiej, odbywać się będą uroczyste Nabożeństwa z Od-
pustem w Kościołach XX. Bernardynów na Krs-
Prz., tudzież XX. Kapucynów i w Czerniakowie.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administr. Króle-
wskiego: „W wykonaniu przepisów Ukazu Naj-
wyższego z dnia 5 (17) Lipca r. b., względem ukró-
cenia wyrobu i nadmiernego używania wódki. Rada
Admin. na przedstawienie Komisji Rząd. Spraw W. i
D., tudzież Przych. i Skarbu postanawia: Art. 1. Ko-
mitety Obywatelskie, powołane art. 11 Ukazu Najwyż-
szego, wyżej z daty wyrażonego, do kontrolowania
wyrobu wódki w gorzelniach do nadzierańia, zacho-
wania ceny sprzedanej i przepisanego stopnia tegości
wódek w karczmach i szynkach, nareście czuwania nad
zniesieniem karczem i szynków przez prawo nieupowa-
żnionych, zaprowadzone być mają w każdym powiecie
i składać się będą z właścicieli i posiadaczy gorzelni,
a w braku tych i z innych Właścicieli dóbr ziemskich.
Art. 2. Liczba Członków składać mających Komitet
Powiatowy, zależy będzie od liczby Oddziałów na i-
nkie Powiat ze względu na liczbę istniejących gorzel-
ni czynnych podzielić zajdzie potrzeba, mając na wzglę-
dzie, aby w jednym Oddziale nie było więcej nad 10
do 15 gorzelni czynnych. Art. 3. Gubernator Cywil-
ny po porozumieniu się wprost lub za pośrednictwem Na-
czelników Powiatowych z znakomitszymi Właścicielami
dóbr w których gorzelnie istnieją względem osób,
które nie zechcą się usuwać od tej usługi obywatel-
skiej, lecz podjął się wypełniać one z gorliwością,
przedstawi Komisji Rz. Przych. i Skarbu listę własci-
cieli i Posiadaczy gorzelni w Gubernji i wymieni któ-
rych z nich na kandydatów do takowego urzędowania,
z nadzieją skutku poleca. Art. 4. Z takowej listy Ko-
misja Rz. P. i Skarbu wezwie do urzędowania wybra-
nych przez siebie i zatwierdzonych przez Radę Admin-
Obywateli, rachując po 3 h od każdego Oddziału Po-
wiatowego, i wezwania takowe dla doręczenia wybra-
nym. Gubernatorowi Cywil. odeśle; wyznaczy oraz po
jednym Obywatelu na każdy Oddział Powiatowy, któ-
ryby iasko zstępca w braku Członka mógł być do czyn-
ności powołany. Art. 5. Mianowani Członkowie do
Komitetu Powiatowego zbiorą się w miesiące Powiato-
wym pod przewodnictwem najstarszego wiekiem i o-
becności Naczelnika Powiatu wykonają przysięgę na
rotę zbliżoną do tej, iaska dla Członków Dyrekcji
Szczegółowych Towarzystwa Kredyt. Ziem. w § 4m
Postanowienia Namiestnika Król. z dnia 14go Marca
1826 r. przepisana została. Art. 6. Członkowie zebra-
ni po podzieleniu Powiatu na Oddziały odpowiednio

zasadzie w art. 2 w przytoczonej, wybiorą losem Od-
działy, w których przez rok urzędować mają. Podo-
bne losowania co rok miejsce mieć będą. Członek mie-
szkający w Oddziale lub posiadający tamże Gorzelnię,
urzędować w nim nie może. Członkowie losom do Od-
działu przeznaczeni, ułożą między sobą kolej miesie-
cy tak, aby każdy przez ieden miesiąc w kwartale
był czynnym. Zastępstwo iednakże iednego Członka
przez drugiego nie jest wzbronione. Art. 7. Urzędo-
wanie Członków Komitetu trwać ma lat 2. (D. c. n.)

Komitet wsparcia Nadwiślan. Składki zebra-
ne po dzień 31 z m. a do Rasy Komitetu już wnie-
sione, wynoszą zł. 22,079 gr. 29. Z d. 30 na 31
w 3h domach gdzie przytułek dla Nadwiślan u-
rządzony został, nocowało osób 602. Rozdano
wczoraj obiady osobom 1991. Podług raportu
z Okręgu Komitetu na Pradze, okazuje się iż
przez ciąg dni powodzi, rozdawano tamże co-
dziennie pożywienie w przecięciu osobom 600.
Nadto rozdano żywność 160 osobom przyby-
łym z Brudna, Targówka, Lasa, Grochowa,
Marcelina, Riałotęgi, Swidrów i dalszych. —
Składki dla Nadwiślan, złożone w Redakcji Ku-
rjera, po dzień 31 z. m. wynoszą w ogóle złp 2,626
gr. 3. Wczoraj złożono w tejże Redakcji: od B.
zł. 10; od A. zł. 5; od X. Z. zł. 20; od A. M. zł. 2;
od W. L. zł. 20; od J. L. zł. 40; Bezimiennie zł. 5;
od M. Z. zł. 20; od F. J. zł. 2; od Urzędnika z Po-
znania zł. 6 gr. 20; od M. J. zł. 6 gr. 20; od D. K.
zł. 5; od J. A. zł. 2; od A. S. zł. 2; od R. B. zł. 6
gr. 20; od L. G. zł. 5; od A. J. zł. 2; od J. K. zł. 1;
od K. i H. R. zł. 35; Bezimiennie zł. 1; M. Z. zł.
20; A. S. zł. 10; od B. J. na intencją zmarłej El-
żbiety J. zł. 50, i od tego dla Starców z Góry
Kalwarji tyleż; A. S. dla Sikierek zł. 10. —
(Ar. n.) Onegdaj wyjechałem z Warszawy woko-
lic Wilanowa, „ustyszawszy o zadziwiającym przy-
kładzie czulego politowania nad mieszkańcami w o-
kolicach wsi Obór i Bielawy wodą zalanemi, sądzę
że nie obrażę skromności Wielkiego Dobroczyn-
cy, gdy te słów kilka pismem publicznem ogłaszę. W.
P. ansz (Planche) Dyrektor Papierni B. P. we wsi
P. ziorniej, nie będąc Panem żadnej własności, żadnym
wielkim kapitalistą, iedynie powodowany miłością

chrześcijańska, od chwili największego zalewu wsi i Kolonji *Nadwiślańskiej* w Parafji *Słomczyński-j*, *Powsińskiej*, codziennie za kilkaset złotych zakupiwszy chleb, mięso, wódkę tak w *Warszawie*, iako i w ooblikskiej okolicy i wozami na miejsce swego zamieszkania sprowadziwszy, sam osobście nie zrażając się żadnym niebezpieczeństwem łodzią pływając po całym powiśle, ludziom bez różnicy wyznań siedzącym na dachach domów porujnowanych i chwiejących się, żywność podać, czyli strapiącym i przestraszonym ludziom niesłychaną klęską od wzburzonego żywiołu zadana, zasilek przynosi i ich lament ukaja. Ofiara takowa z czułości serca a nie z żadnego interesu materialnego chętnie i skwapliwie czyniona, iak przed BOGIEM zarabia na Niebieską zapłatę dla jego duszy, tak godna naśladowania od wszystkich, którym BÓG udzielił nad innych więcej, których opatrzył żmłownością i dostatkiem. Oby BÓG ten PAN wieczny Ziemi i Nieba, któremu są wszystkie żywioły posłuszne, który z niedostępnych swych wyroków i z nieograniczonej swojej potęgi działał i działa wielkie dzieły na świecie, swoją ręką tego czulego i wspaniałomyślnego Meża wspierał, oby swoim błogostawieństwem Jego serce litności we napełnił. Słowem: oby tak piękny i na uwielbienie powszechne zasługujący czyja Religiji i ludzkości, skutecznie przemówił do wszystkich Panów i Bogaczów w złanym potoku nieszczęścia na kraj nasz i odświeżył w pamięci naszej ów głos Ewangeliczny: *Ze somi tylko miłosierni w czasie sądu miłosierdzia dostąpią*. To gdy nastąpi, wstrzymają się lejące łzy w wielu oczach zatopionych rolników, i po stracie wszystkiego, ta jeszcze pozostanie dla nich pocieszająca nadzieja, że z otwartej paszczy głodu wyrwani będą. X. K. D. M. W.

Dalszy ciąg Konwencji Kartelowej. Art. 19. Wszelki samowolny czyn Władzy, dokonany przez Urzędnika cywil: lub wojskowego, iednego kraiu, na posiadłościach kraiu 2go, bez wyraźnego do tego upoważnienia właściwych urzędników cywil: lub wojsk: tego ostatniego Państwa, pocytany będzie za zgwalcenie posiadłości i stosowne za to kary wymierzone zostaną. Jeżeli iaka zażdzie wątpliwość, bać względem samego czynu, pogwałcenia posiadłości, bać też względem szczególnych okoliczności, onemuż towarzyszącym, wyznaczona zostanie Komisja wspólna pod przewodnictwem Komisarza strony pokrzywdzonej. Za

Komisarzy stałych do tego przeznaczeni zostają: ze strony Rossji, Komisarze specjalni, tak na granicy Cesarstwa, iako też i na granicy Królestwa Pola: ustanowieni do czuwania nad utrzymaniem stosunków dobrego sąsiedztwa; ze strony zaś Pruss, Rady prowincjonalni powiatowi, tych mianowicie powiatów, nad granicą których pogwałcenie posiadłości dopełnionem zostanie. Obustronne Rządy będą mogły w szczególnych przypadkach powierzać śledztwa tego rodzaju oddzielnym urzędnikom. Komisarze będą mieli prawo w szczególnych przypadkach przywołać Urzędnika sądowego, dla przesłuchania świadków i odebrania od nich przysięgi. Powołaniem Komisji będzie dokładać wyjaśnie czynów, ażeby udowodnić, czyli pogwałcenie posiadłości istotnie dokonane zostało i kto się takowego dopuścił. Jeżeli co do tego Komisarze zgadzać się będą, akty procesu odesłane zostaną, celem wyrzeczenia kary, do właściwego sądu tego kraiu, do którego obwiniony należy. O postanowionej karze, Władze kraiu, którego posiadłości pogwałcone zostały niezwłocznie zawiadomione będą. (Dalszy c. nastąpi).

Dziśrano wysokość wody na Wiśle st: 17 c. 4.

Wiadomość dla Obywateli, Młynarzy i Piekarzy Warsz. — Na Solcu w spichrzu naprost Korciola XX. Trynitarzy, sprzedaje się częściowo na korce, pszenica i żyto w pięknych g-tankach.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po Iszym akcie *Wan Bruka*, JP. *Jasiński*; po ukńczeniu Tenze i JPani *Chobrzyńska*. Po *Indjanie* JPanna *Damse* 2-króc.

Anglja. — Według statystycznego obliczenia produkcja kawy w r. z. w rozmaitych częściach świata dochodziła 459 milionów funtów, z tych ledwo 59 milionów pochodzi z pracy robotników wolnych, a 400 milion: z pracy niewolników. — Połóg Królowej codziennie iest spodziewany, mimo to codziennie odbywa przechadzki; Doktor *Lokok* nie opuszcza więcej zamku *Windsor*. — Z prowincyi dochodzą pomyslnie wiadomości o spodziewanem żniwie.

Danja. — Następca tronu 21go z. m. wrócił do *Kopenhagi* z Szkaeji.

Francja. — Izba Perów 20go z. m. uchwaliła prawa o założeniu kolei żelaznej z *Paryża* do granicy belgickiej, i kanału z *Paryża* do *Ren-s*. Izba deputowan: przyjęła budżet podatków. Prace izb prawodawcz: uważane są iakby ukńczonej; posiedzenia trwały 7 miesięcy, ogółem było 150 posiedzeń publicznych. — Poług wiadomości z *Barcelony*, Xię *Joinville* (Żuęwil) 9go z.

m. przybył do *Algerias*. — Wznawiają wieść, iż wielki Strażnik pieczęci P. *Martin du Nord* wystąpi z gabinetu, i że Prokurator ieneralny P. *Hebert*, będzie jego następcą. — Wice Admiral *Baudin* (Bode) udał się z *Paryża* do *Tulun*, gdzie jego obecność jest potrzebną, ponieważ Kontr Admiral *Turpin* nowo mianowany następcą P. *Leray* w dowództwie nad flotą na wschodzie, wkrótce odpłynie na miejsce swojego urzędowania. — Jeden z najznakomitszych mieszkńców w *Konstantynie*, *Englis* Bej, przyjął zupełnie obyczaje i ubior *Francuzów*. Jego Synowie wychowani są w religji katolickiej i pobierają nauki klasyczne. — Minister wojny otrzymał nowe depesze Marszałka *Bugeaud* (Biużo) datowane z *Lalli Magrni* 6go z. m. Na granicy marokańskiej nie zaszło nic nowego. Korpus Jenerała *Tempoure* (*Timpour*) wykonał znaczny napad przeciw pokoleniom *Uled Belagh*, i *Uled S. di Jshia* w *Algierskiem*. Pokolenia te atakowane o 16 mil drogi niżej *Sebdu* stawiały opór żywy; 30 iedzców im zabito, zabrano zaś 100 iedców, 20,000 sztuk owiec, 600 bydła, 150 wielbłądów, oraz kilka koni i mulów. Według listów z *Oranu* Gubernator 10go z. m. znajdował się z 2ej strony *Uszdy*. Z *Dszemmh Gasouty* przysiano mu dalsze zapasy, zostawione pod strażą kraiovców, którzy wiernie wywiązali się ze swojej powinności. Pokolenia w prowincji *Oranu* zachowują się jeszcze spokojne, chociaż są poduszane przez Aientów *Abd-kadra*. 500 iazdy z kraiovców pod dowództwem Maiora *Walsin*, otrzymało rozkaz udać się do granicy, gdzie iazda bardzo jest potrzebną; z niecierpliwością oczekiwano 2ch pułków iazdy posiłków z *Tulun*. — Zapewniają, iż Król *Franc*: ma 19 milionów fr. długów, które wydał na rozmaite budowle. — Policja w *Lugdunie* zabrała kilka sztuk utajonych nowego gatunku strzelb; około 8 osób obwinionych o spisek aresztowano. — Listy z *Oranu* z dnia 14go z. m. zapewniają, iż Marszałek *Biużo* zgromadził wszystkie swoje siły, aby zwoleucia napsć na obóz *marokański*; atak ten miał być wykonany 7go z. m. w nocy i powszechnem było mniemanie, iż tylko mocą oręża niesnaski *marokański*: będą mogły być rozstrzy-

gnięne. — Konsul *franc*: w *Tangerze*, 8go z. m. otrzymał pismo od Ministra *Sultana Abd-rahmana* użalające się, iż Jenerałowie *franc*: naruszili ziemię *marokański*; postępowanie dowódców *marokański*: jest chwalone, a wymaganem jest aby rząd *franc*: zgnił swoich Jenerałów. O kilka dni wprzódy nim Minister odesłał to pismo, popadł teazę w niełaszkę i siedząc na osle twarzą do ogonu, tak był oprowadzany przez ulice *Maroka*, co u *Muzułmanów* za najgorszą uchodzi zotewagę. Następnie za odzyskowem łaski, Minister nawiązał wspomniany list do Konsula. Nazajutrz 9go z. m. tenże otrzymał 2gi list od innego Ministra zapewniający, iż *Sultan Marok*: na wiadomość że właśni jego dowódczy naruszili posiadłości *franc*: wyrwał sobie włosy z brody i poprzysiągł iak najsurowiej ich ukarać; na jego rozkaz miano odwołać syna i dać dymisję 2om *Kalifom*. Minister prosi Konsula, aby starał się utrzymać przy mierze i przyrzeka *Francji* wszelkie zadosyć uczynienie. Z drugiej strony zapewniają, iż Rząd *ang*: kazał Jenerałowi *Wilson* Gubernatorowi w *Gibraltarze* dać poznać *Cesarzowi Marokański*: że *Anglja* zupełnie go opuści, jeśli nie we wszystkim zadosyć uczyni żądaniom *Francji*. Wiadomo iż Gubernator ten wkrótkim czasie 4-kroć zwiędzał miasta *marokański*; ale P. *Peel* (*Pil*) oświadczył w *Parlamente*, iż Rząd nie upoważnił go do tych podróży. — Na koleci *żelaznej wersalskiej* na lewym brzegu 21go z. m. wieczorem zaszło znowu nieszczęście. Zu szeregiem wagonów odeszłym do *Wersalu* o w pół do 9tej, wostano niezadługo 2gi szereg próżnych wagonów przeznaczonych do powrotu z *Wersalu*; 2gi ten szereg iechał tak prędko, iż uderzył o pierwszy, przyczem 5ciu ludzi zostało rannych; między niemi 2ch *Inżynjerów*, Koodaktor i podpalacz z *Dyrekcji*. — Flota *Xcra Żugwil* zgromadzoną jest w *Algeyrras*; zdać się iż to nastąpiło w skutek umowy z Rządem *ang*: aby zapobiedz spotkaniu się obu flot i wznieceni zawiści między niemi, *angielska* zostanie w *Gibraltarze*, *francuz*: w *Algeyrras* i tylko w ostatecznym przypadku odpłyną do *Maroko*. — Xzē *Nemours* (*Nemur*) przed udaniem się do *Metz* wyjechał do *St. Omer*. — Hrabia *Montalivet* ma być mianowany Ministrem

spraw wew. — Teraz zmarły X. *Forbin Janson* Biskup w *Nansy*, miał zapisać swój majątek 3ch milionów fr. Xciu *Bordo*. — P. *Guzot* (*Gizo*) oświadczył *Pałstowi Nikaragui*, że gabinet naradzi się czy ma ofiarować *Nikaragui* żadaną opiekę przeciw blokadzie angielskiej.

Hollandja. — Król nieco zasłabł, dla tego wrócił z *Luxemburga* do *Hagi*.

Niemcy. — Gazeta Rządowa *Pruska* ogłosiła następną wiadomość wydaną przez Królewsko-Pruskie Ministerjum Stanu, dnia 26 z. m.: „*NN*. Państwo dziękuję o g. dz: Sej w podróż do *Erdmansdorf* (w *Slązku*) a następnie do wód *Ischl* udać się chcieli. Poiszd zalechał był na dziedziniec zamkowy a nasamprzód N. Pani, odebrawszy wprzód petycję od oczekującej nań kuby, miejsce swe zajęła; po niej postąpił N. Pan; w chwili kiedy J. K. M. siadał i lokaj schylił się aby drzwi u poiaźdu zamknąć, człowiek jeden z tłumu wystąpił i zbliżywszy się do poiaźdu strzelił z dubeltówki 2ma raptem po sobie następującemi strzałami do poiaźdu, który w tejże chwili odjechał. Jeszcze na dziedziniec zamkowym N. Pan zatrzymać się kazał, pokazał tłoczącemu się w lekliwym oczekiwaniu ludowi przez uchYLENIE płaszcza, że został nietkniętym, podziękował za objawiający się udział i rozkazał żeby dalej poiechano; poczem na *Frankfurtskiej* kolei żelaznej w dalszą puścił się podróż. Dopiero na dziedziniec kolei znaleziono po dokładnem obejrzeniu poiaźdu, że istotnie obie kule do poiaźdu wpadły; trzeba to więc poczytać za szczególną łaskę Opatrzności, że Dostojni Podróżni żadnego uszkodzenia nie ponieśli. Złoczyńcę zdybano na gorącym uczynku i z trudem się tylko ochroniono go od wściekłości ludu; oddano go pod straż i odprawiono do więzienia kryminalnego. Tam oświadczył, że jest byłym *Burmistrzem Tschek* i poznano go za tegoż. Ma on lat 56, był dawniej *Kupcem*, potem przez lat kilka *Burmistrzem* w *Storkow* w *Marchji Elektoralskiej*, a w r. 1841, po bardzo nagannem urzędowaniu wzięł dymisję. Odtąd przebywał po większej części w *Berlinie* i starał się u władzy o posadę służbową, której jednak nie mogąc żadnego sobie rościć prawa, nie uzyskał; i od N. Pana na podobne podanie odmówną w roku zeszłym odebrał odpowiedź. Znało go isko cało-

wieka nader popędliwego i namiętaego. Podezas pierwszej policyjnej indagacji przyznał się do zbrodni bezwarunkowo, a za powód do niej podał zamiar pomszczenia się za niesprawiedliwe odrzucenie prośb jego o umieszczenie; równocześnie zapewniał wyraźnie, że zbrodnie te z własnego natchnienia popełnił i nikomu zamiaru swego nie objawił. Sledctwo kryminalne natychmiast wyprowadzono. Dopełniamy smutnej powinności i podając tym sposobem do wiadomości publicznej bliższe okoliczności niesłychanej dotąd w dziejach Pruskiej zbrodni; przepelni ta wiadomość wszystkich wiernych poddanych N. Pana i Króla najwyższą boleścią, ale wzniesie też ich serca do dziękczynienia Opatrzności BOSKIEJ, która tak łaskawie niebezpieczeństwo od uwielbianej pary Królewskiej odwróciła i ojezyzną od niepewetowanej straty zasłoniła.”

Rozmaitości. — W *Paryżu* Damy modne sądzą się teraz na bogate książki do *Nabożństwa*. U jednej z takich książek *fermar* wysadzany drogiemi kamieniami kosztował 5,000 zł. — Najnowsze meble w *Paryżu* forniurją się drzewem różnym i obkładają medaljonami z porcelany misternie młowanej, w pozłacano brązowych ramach osadzonej. — Przed sądem w *Esslingen* stawioną jest wdo za po *Jubilerze* oskarżona o otrucie męża.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Ustinow *Kamerjun*: Dw: *J. C. K. M.* z *Neopolu Kurjerem*; *Kaszczyński* *Jakób* *Refer*: Stanu. *Cyw*: *Maz*: *Gub*: z *Objazdu Gubernji*; *Łysiński* *Fr*: *Radca* *Stanu* z *Łowicza*; *Mikorski* *Jub*: *Hr*: z *Czarnocina*; *Osiman* *Georg* *Kupiec* z *Malagi*; *Słiwiński* *Jan* *Dz*: z *Kaszczy*; *Frengkiel* *Józ*: *Oby*: z *Korytkowa*; *Skarczyński* *Ign*: *Dz*:

Dzis rano ciepła stopoi 10. Wczoraj w połud. 11.

TEATR ROZMAITO: Jutro, 10ty raz *Dawne miłostki*. 5ty raz *Birbantduch Robert*.

Dzis w Kawiarni przy ul: *Trębac*: naprzeciw domu *W. Steinkellera*, *J. P. Danecki* z kompanją grać będzie.

Dzis w Kawiarni przy ulicy *Trębackiej* obok domu *W. Steinkellera*, *Panny Hessen* grać i śpiewać będą.

Dzis w Kawiarni przy ul: *Krak*: *Przedm*: wprost ul: *Trębackiej*, *Panny Ensmann* grać i śpiewać będą.

Dzis w Kawiarni w *Gmachu Teatralnym* od ulicy *Wierzbowej*, *Panny Nowakowskie* grać będą.

Dzis w domu pod Nr 366 przy rogu ul: *Krak*: *Przedm*: i *Marjensztadt*, na 1m piętrze, w nowo otworzonej Kawiarni, *J. P. Modliński* z kompanją grać będzie.

Dzis w nowo otworzonej Kawiarni w domu *W. Doktora Malca*, przy rogu ulicy *Krak*: *Przedm*: i *Beduar*; *KWINTET* *Wolfa* grać będzie.